

Handläggare
Emma Israelsson
Telefon: 08-50825448**Till**
Kommunstyrelsen

Remiss av Delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48)

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/719

Förvaltningens beslut

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialdepartementet har på uppdrag av regeringen tagit fram ett delbetänkande med syfte att stärka beredskapen inför framtida pandemier. Uppdraget kan delas in i två delar;

- 1) en nationell strategi för hantering av pandemier;
- 2) stärkt författningsberedskap, bland annat genom införandet av en ny lag om samhällsinriktade smittskyddsåtgärder.

Utredningen grundas på erfarenheter från covid-19 pandemin men tar även i beaktande att nästa pandemi kan skilja sig avsevärt från den senaste. Betänkandet begränsar sig inte till pandemier utan använder återkommande begreppet omfattande smittspridning. Utredningen har övergripande som uppfattning att det svenska smittskyddets inriktning på frivilligt förebyggande arbete samt det ansvar som var och en har för att förhindra smittspridning fortsatt ska gälla. Samtidigt betonas vikten av att skydda fri- och rättigheter och att inte ensidigt fokusera på att begränsa smittspridningen.

Socialförvaltningen ställer sig positiva till underlaget till nationell strategi och betonar vikten av att se till de negativa konsekvenser som olika pandemiåtgärder kan ha på individers liv samt att analysera dessa utifrån ett etiskt perspektiv. Socialförvaltningen vill även lyfta att det är viktigt att inkludera personer som får kommunala insatser i hemmet eller i dagverksamhet i åtgärderna.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Socialförvaltningen har mottagit Socialdepartementets delbetänkande av Utredningen om stärkt framtida smittskydd (SOU 2025:48) från Kommunstyrelsen för besvarande senast 2025-06-20.

Ärendet

Bakgrunden till utredningen är de allvarliga konsekvenser som covid-19 pandemin medförde för många människor och den stora belastning och påverkan på vården och samhället i stort som den innebar. Utredningen har varit inriktad på att omhänderta kunskap och erfarenheter från pandemin. Samtidigt betonar utredningen att dess förslag skiljer sig från Covid-19 regleringen med ”flera betydande skillnader”. Även om förslaget betonar vikten av att fortsatt underlätta för människor att hålla avstånd syftar lagen inte ensidigt till att begränsa smittspridningen. En stor betoning läggs även på fri- och rättigheter. Utredningen har som övergripande uppfattning att det svenska smittskyddets inriktning på frivilligt förebyggande arbete samt det ansvar som var och en har för att förhindra smittspridning fortsatt ska gälla.

Socialdepartementets delbetänkande kan delas in i två delar; att lämna underlag till en nationell strategi för hantering av pandemier och att på olika sätt stärka författningsberedskapen. Den nationella strategin ska ha som syfte att ange målen för samhällets hantering och hur de ska uppnås. Samhällets mål ska i sin tur vara att skydda människors liv och hälsa genom att begränsa smittspridningen och samtidigt begränsa andra negativa konsekvenser för individen och samhället. Strategin har fokus på beredskapsinriktade åtgärder.

Vidare föreslår utredningen att stärka författningsberedskapen i fråga om smittskydd genom ett antal övergripande punkter:

- En lag om samhällsinriktade smittskyddsåtgärder som ska komplettera gällande smittskyddslagstiftning. Lagen utgår från den tillfälliga regleringen under covid-19 pandemin, men utredningen betonar att den har flera betydande skillnader. Lagen ska enligt förslaget vara beslutad och i kraft men regeringen måste genom en särskild förordning aktivera de bärande bestämmelserna i den. Den nya lagen skulle innebära justeringar i både ordningslagen och smittskyddslagen.
- Smittskyddslagen justeras för stärkt beredskap och flexibilitet.
- Smittskyddslagen bör inte ges företräde framför psykiatrisk tvångsvårdslagstiftning.
- En ordning för storskalig testning och smittspårning inrättas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för beredskap och administration i samråd med avdelningen för socialt stöd samt avdelningen för strategi och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ställer sig positiv till underlaget till nationell strategi för hantering av pandemier och lagstiftningen för att stärka författningsberedskapen. Socialförvaltningen uppskattar att utredningen betonar vikten av balans mellan smittskyddsåtgärder och fri- och rättigheter. Baserat på de lärdomar som socialförvaltningen och socialtjänsten tar med sig från covid-19 vill förvaltningen betona vikten av att utöver fokus på att minska smittspridningen, se till de långvariga konsekvenser som olika pandemiåtgärder kan ha på individers liv. Därför anser socialförvaltningen att analyser och bedömningar kring eventuella negativa konsekvenser är viktiga, till exempel där det finns risk för att åtgärderna innebär isolering och psykisk ohälsa.

Socialförvaltningen välkomnar att den föreslagna strategin har fokus på beredskapsinriktade åtgärder. I detta arbete är det viktigt att betona behovet av att i förväg analysera och ta ställning till smittskyddsåtgärder utifrån ett etiskt perspektiv. Smittskyddande åtgärder kan innebära stora ingrepp i den personliga integriteten och den personliga självbestämmanderätten.

Gällande förslag på åtgärder för att planera för att skydda riskgrupper nämns personal inom kommunal hälso- och sjukvård och personer som bor på särskilda boenden för äldre eller i bostäder med särskild service. Socialförvaltningen vill lyfta att det är viktigt att även inkludera personer som får kommunala insatser i hemmet eller i dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Socialförvaltningen är positiv till att Folkhälsomyndigheten ska ansvara för att allmänheten har tillgång till relevant och samlad information om föreskrifter och beslut utifrån den nya lagen. Vidare är det viktigt att säkerställa att finansieringsprincipen följs. Att stärka pandemiberedskap medför kostnader för samhällets olika nivåer.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lisa Cadenius
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Remiss - Delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) Vol 1
2. Remiss - Delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) Vol 2

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-06-13
Lisa Cadenius, Avdelningschef	2025-06-13